

ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่

Factors Affecting the Knowledge, Attitude and Behavior in Compliance with Measures the Control and Prevention of Coronavirus Disease 2019 in Phrae Province

วัชรพล อรุณรัตน์,

ธันสธา โรจนตระกูล และ ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Watcharpon Arunrat,

Tanastha Rojanatrakul and Phatsakon Dokchan

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: watcharpon@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ 2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ และ 3. แนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปทาร์ยาแมน จากประชาชนจังหวัดแพร่ จำนวน 400 คน การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1. พฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ อยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการป้องกันตนเองของประชาชน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน และด้านการป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ 2. ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ ด้านอาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ส่วนด้านเพศ และอายุ ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. การปรับปรุงพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการรักษา ระยะห่าง การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ และการตรวจหาเชื้อโรคไวรัสเมื่อไปพื้นที่เสี่ยง รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง และตระหนักถึงสาเหตุ ความรุนแรง และวิธีการป้องกันเชื้อโรค

* วันที่รับบทความ : 29 มีนาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 18 พฤษภาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 21 พฤษภาคม 2566

Received: March 29, 2023; Revised: May 18, 2023; Accepted: May 21, 2023

คำสำคัญ: ความรู้; ทักษะ; พฤติกรรม; โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Abstracts

The article objectives of this research were 1) to study the behavior according to the disease control and prevention measures of the Coronavirus 2019 of the people in Phrae Province, 2) study factors affecting knowledge, attitudes and behaviors according to the disease control and prevention measures of the corona virus 2019 of the people in Phrae Province, 3) a guideline for improving behavior according to Coronavirus Disease 2019 disease control and prevention measures. The which is a quantitative research and qualitative research. Determine the sample group with the Taro Yamane ready-made table. from the people of Phrae Province, amounting consisted of 400 people. The data were collection using questionnaires and interviews. The data were analyzed using statistics, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The findings were as follows: 1) Behavior according to Coronavirus Disease 2019 disease control and prevention measures of people in Phrae Province the level is moderate. Considering every aspect, people's self-defence is the most average, followed by Operation in emergency and protection of workplace or establishments. 2) Factors affecting knowledge, attitude and behavior according to Coronavirus Disease 2019 disease control and prevention measures of people in Phrae Province namely occupation, income, education level and marital status, the sex and age had no significant effect at the 0.05 level. 3) The improving behavior according to the Coronavirus Disease 2019 disease control and prevention measures of people in Phrae Province. The behavior should be modified to keep the distance, wearing a mask, washing hands and checking for viral germs when going to risky areas. Including public relations to educate continuously and aware of the causes, severity and methods of preventing pathogens.

Keywords: Knowledge; Attitude; Behavior; Coronavirus Disease 2019

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ที่ระบาดไปทั่วโลก จัดอยู่ในกลุ่มเชื้อไวรัสโคโรนาซึ่งเป็นเชื้อไวรัสที่มีรูปร่างคล้ายมงกุฎ เป็นไวรัสที่สามารถติดเชื้อได้ทั้งในมนุษย์และสัตว์ ซึ่งมีการค้นพบครั้งแรกที่นครอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ซึ่งทั่วโลกได้เผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

การแพร่ระบาดเกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และสุขภาพของประชากรทั่วโลก รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานของโลกในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการขนส่ง และด้านการศึกษา เป็นต้น โดยเฉพาะผลกระทบต่อทางสังคมในเรื่องของความเชื่อ วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

การรับมือกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย จึงเป็นสิ่งสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการเพื่อหยุดยั้งและควบคุมไม่ให้โรคมีการระบาดมากขึ้น อันจะก่อให้เกิดความสูญเสียและผลกระทบมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้รัฐบาลได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านสาธารณสุขในการตอบสนอง

ต่อการระบาดของโรค โดยมีเป้าหมายเพื่อลดการติดเชื้อ ลดการป่วย และลดการเสียชีวิต ซึ่งกลยุทธ์ที่สำคัญ คือ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรค (กรมควบคุมโรค, 2564)

จากสถานการณ์การระบาดดังกล่าว จังหวัดแพร่ ได้เตรียมความพร้อมในการป้องกันการแพร่ระบาดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบูรณาการการปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประสบภัยจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชน เฝ้าระวังในพื้นที่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ซึ่งดำเนินการตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

จากเหตุผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดที่รุนแรงของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชนในทุกด้าน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างการรับรู้ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้งเป็นข้อมูลให้ทีมสุขภาพสามารถเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในการดูแลสุขภาพของประชาชนในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่
3. เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ ในการเตรียมความพร้อมในอนาคต

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ จากแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 80 คน มีวิธีการดำเนินดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดแพร่ ทั้ง 8 อำเภอ จำนวน 437,074 คน (สำนักงานฝ่ายทะเบียนราษฎร, 16 มีนาคม 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดแพร่ จำนวน 400 คน ได้จากตารางสำเร็จรูปของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน อธิระพล เจริญสุข, 2564 : 50)

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้วิจัยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา จำนวน 80 คน ได้แก่ นายอำเภอ จำนวน 8 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 คน กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 16 คน สาธารณสุขอำเภอ จำนวน 8 คน เจ้าพนักงานสาธารณสุข จำนวน 16 คน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 16 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

1) แบบสอบถาม ประกอบด้วย **ตอนที่ 1** ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists) **ตอนที่ 2** ปัจจัยสนับสนุนของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และทัศนคติที่มีต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นลักษณะแบบเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งจาก 2 คำตอบ **ตอนที่ 3** วัดระดับพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2) แบบสัมภาษณ์ คือ สร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.89 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.905

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

3.2 จัดเตรียมแบบสอบถาม แจกแบบสอบถาม และจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 400 ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 80 ชุด

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

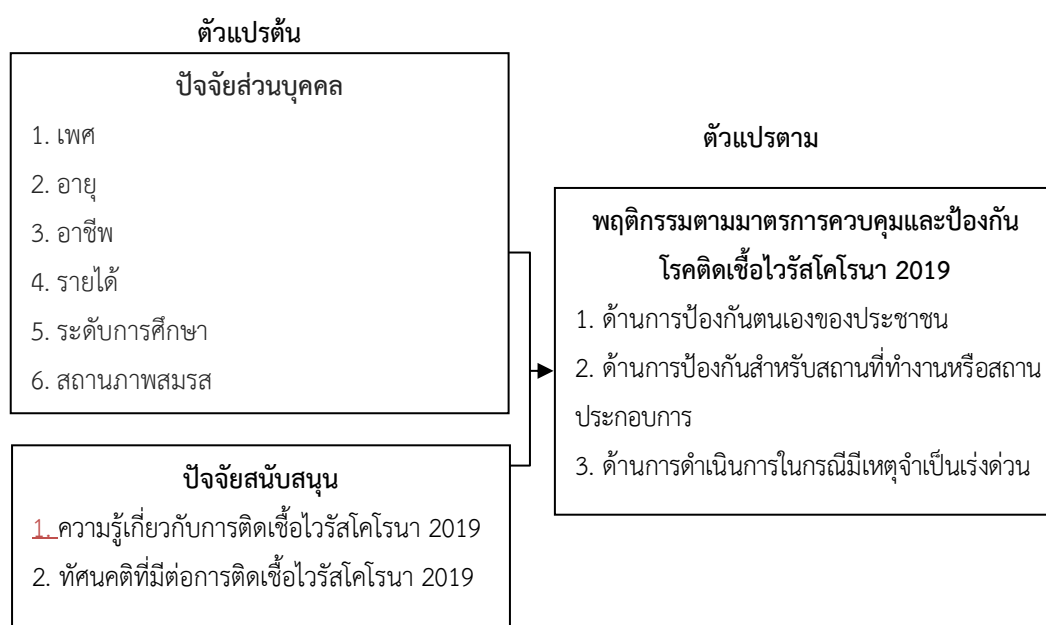
4.1 สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 สถิติเชิงอนุมาน คือ ค่าสถิติทดสอบ t-test และค่าสถิติทดสอบ F-test

4.3 ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งใช้เทคนิคการวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ประกอบกับแนวคิด และทฤษฎี โดยการสร้างข้อสรุป (Analysis Induction)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้จากการกำหนดขึ้นที่ต้องการศึกษา ได้แก่
 - 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส
 - 1.2 ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และทักษะการรับมือกับการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
2. ตัวแปรตาม ได้จากการนำมาตรการของกรมควบคุมโรคในการป้องกันโรค ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการกระทำของตัวแปรต้น ได้แก่ พฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านการป้องกันตนเองของประชาชน
- 2.2 ด้านการป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ
- 2.3 ด้านการดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่

พฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกัน โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการป้องกันตนเองของประชาชน	3.47	0.596	ปานกลาง
2. ด้านการป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถาน ประกอบการ	3.09 3.33	1.192 0.917	ปานกลาง ปานกลาง
3. ด้านการดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน			
รวม	3.30	0.834	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ระดับพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.834) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันตนเองของประชาชน และรองลงมา คือ ด้านการดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน และด้านการป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่

ตาราง 2 ผลสรุปเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	1.การป้องกันตนเอง	-1.744 -1.745	0.784	0.376		/
	2. การป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ	-1.006 -1.005	0.399	0.528		/
	3. การดำเนินการในกรณี มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน	-1.012 -1.012	2.798	0.095		/
อายุ	1.การป้องกันตนเอง	-	1.337	0.248		/
	2. การป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ	-	1.626	0.152		/
	3. การดำเนินการในกรณี มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน	-	1.452	0.205		/
อาชีพ	1.การป้องกันตนเอง	-	3.017	0.018	/	
	2. การป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ	-	4.902	0.01	/	
	3. การดำเนินการในกรณี มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน	-	5.109	0.001	/	

รายได้	1.การป้องกันตนเอง	-	4.997	0.000	/	
	2. การป้องกันสำหรับ สถานที่ทำงานหรือ สถานประกอบการ	-	9.352	0.000	/	
	3. การดำเนินการใน กรณี มีเหตุจำเป็น เร่งด่วน	-	4.873	0.000	/	
ระดับ การศึกษา	1.การป้องกันตนเอง	-	3.154	0.008	/	
	2. การป้องกันสำหรับ สถานที่ทำงานหรือ สถานประกอบการ	-	6.524	0.000	/	
	3. การดำเนินการใน กรณี มีเหตุจำเป็น เร่งด่วน	-	4.560	0.000	/	
สถานภาพ สมรส	1.การป้องกันตนเอง	-	1.718	0.145		/
	2. การป้องกันสำหรับ สถานที่ทำงานหรือ สถานประกอบการ	-	4.794	0.001	/	
	3. การดำเนินการใน กรณี มีเหตุจำเป็น เร่งด่วน	-	1.948	0.102		/

จากตาราง 2 พบว่า ประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ ที่มีเพศ และอายุ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกันทุกด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ ที่มีอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างทุกด้าน และประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ ที่มีสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีความ

คิดเห็นต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกันในด้านการป้องกันตนเองของประชาชน และด้านการดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ส่วนด้านการป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ในการเตรียมความพร้อมในอนาคต

1. การป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการควบคุมและป้องกันที่หน่วยงานภาครัฐกำหนด ควรสามารถครอบคลุมทุกกระบวนการ และทันต่อสถานการณ์ แต่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นการสร้างวินัยในเรื่องสุขภาพให้กับประชาชน ด้วยการรักษาระยะห่าง สวมหน้ากากอนามัย การล้างมือ การตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย การตรวจหาเชื้อไวรัส และการใช้แอปพลิเคชันในการคัดกรองความเสี่ยงต่อโรค รวมทั้งไม่รวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก เพื่อที่จะไม่ให้เชื้อไวรัสติดต่อกัน และเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ที่ติดเชื้อแพร่กระจายไปสู่ผู้อื่น ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และให้คำแนะนำในการป้องกันทุกช่องทางการสื่อสาร เพื่อเป็นการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคต่อไป

2. การป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่หน่วยงานภาครัฐกำหนด ควรดำเนินการให้ถูกต้องตามกระบวนการของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขให้ครอบคลุมทุกด้าน ทุกขั้นตอน เป็นระบบ และอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะสามารถป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำงานมีความปลอดภัยจากการควบคุมโรค และจะช่วยให้หน่วยงานลดปัญหาการเกิดโรคระบาดมากยิ่งขึ้น

3. การดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน เมื่อเกิดการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หากไปในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาด หรือ มีอาการใกล้เคียงกับการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรป้องกันตนเอง และจะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข รพ.สต. หรือ อสม. ในเขตที่พักอาศัยอยู่ เพื่อดำเนินการตามกรมวิธีการรักษา และติดตามสอบสวนโรค เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส อีกทั้งได้มีการติดตั้งหรือเชื่อมต่อเปิดการติดต่อทางโทรศัพท์ หรือแจ้งสายด่วนโควิด 19 ในการช่วยแก้ปัญหาให้ผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสตามอาการป่วย มีความรวดเร็วมากขึ้น และทันต่อการรักษา

4. มาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะสามารถลดความรุนแรงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การควบคุมและป้องกันเป็นระบบ จะสามารถลดการแพร่กระจายเชื้อได้เป็นอย่างดี ลดการติดเชื้อเป็นวงกว้างและจำกัดให้การแพร่ระบาดแคบลง ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ การรับวัคซีนของประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะคนที่มีโรคประจำตัว กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มเปราะบาง รวมถึงทำให้เชื้อไวรัสน้อยลง เมื่อส่วนใหญ่หันมาป้องกันตนเองมากขึ้น

5. แนวทางในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรมีการปลูกจิตสำนึกและพฤติกรรมในการสวมใส่หน้ากากอนามัยเป็นประจำ จนทำให้เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เพราะนอกจากจะป้องกันเชื้อไวรัสได้แล้ว ยังป้องกันโรคอื่นๆ ได้อีกมาก และควรมีวินัยในการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ รวมทั้งควรเตรียมความพร้อมในเรื่องของยารักษาโรค ความสะอาดร่างกาย และติดตามข่าวสารอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างไม่กังวล

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า

ด้านการป้องกันตนเองของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ใช้รถสาธารณะเมื่อจำเป็นเท่านั้น และหลีกเลี่ยงชั่วโมงเร่งด่วน หรือหากต้องซื้อรถจักรยานยนต์ ควรนั่งหันข้าง สอดคล้องกับมาตรการของรัฐบาล (ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.)) ที่ได้กำหนด และให้คำแนะนำ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคคลทั้งประชาชนทั่วไป และประชาชนกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคโควิด

ด้านการป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการให้ความรู้ด้วยการจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคแก่พนักงานในหน่วยงาน เช่น โปสเตอร์ต่างๆ เฝ้ายามสาย สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรรณ ภูริบัญชา, เชิดพงษ์ มงคลสินธุ์ และปวีณา จังภูเขียว (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal) ของสถานประกอบการจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า โรงงานได้จัดระบบการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อโควิด 19 โดยวิธีแบ่งพนักงาน เป็นกลุ่มย่อย (small bubble) มีการสื่อสารให้ความรู้ และคัดกรองความเสี่ยง ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน พนักงานมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และพฤติกรรมปฏิบัติ เพื่อป้องกันการเกิดโรคติดเชื้อโควิด 19 สูงกว่าก่อนดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และโรงงานสามารถควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 โดยไม่มีการแพร่ระบาดไปยัง bubble อื่นๆ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานเครือข่ายดำเนินงานในพื้นที่ มีการสื่อสารส่งต่อข้อมูลการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ที่รวดเร็วทันเหตุการณ์และการทำมาตรการ bubble and seal ที่มีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

ด้านการดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แยกของใช้ส่วนตัวไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น เช่น เสื้อผ้า ผ้าห่ม ผ้าเช็ดตัว จาน ชาม ช้อน แก้วน้ำ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันทา คันธานนท์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับตัวของชุมชนวิถีใหม่ ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ในจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานภาพทางเศรษฐกิจ

ลดลง มีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น วางแผนใช้เงินและวางแผนอาชีพ 2) ด้านสุขภาพมีความเครียดเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์เป็นปกติ ล้างมือ สวมหน้ากากเว้นระยะห่าง ใช้ช้อนกลาง แยกของใช้ส่วนตัว อาหารสุกใหม่ หลีกเลี่ยงการไปในที่ชุมชน การเข้าใช้สถานบริการตามมาตรการป้องกัน และตรวจวัดอุณหภูมิของผู้เข้าใช้บริการ ลงทะเบียนเข้าใช้บริการ มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร 3) สังคมและสิ่งแวดล้อมไม่มีผลกระทบ วิดกกังวลกับบุคคลรอบข้าง กิจกรรมในชุมชนลดลง การปรับตัวพูดคุยได้รับความช่วยเหลือจากญาติ บางครั้ง 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการใช้โทรศัพท์ โน้ตบุ๊ก เรียนรู้เทคโนโลยีมากขึ้น 5) ด้านการศึกษา ต้องเรียนออนไลน์ เด็กมีพฤติกรรมติดสื่อมากขึ้น มีการจ้างครูสอนพิเศษให้คนรู้จักช่วยและคนในครอบครัวเป็นบางครั้ง

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และอายุ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่าง จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชาวลิท เลื่อนลอย (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเพศ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาวรรณ ใจแสน (2563) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่ทำงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวมไม่แตกต่างกัน และได้ให้ความเห็นว่าทุกช่วงอายุมีการป้องกันโรค COVID-19 ด้วยกันทุกคน และทุกช่วงอายุไม่ต่างกัน อาจเนื่องมาจากโรค COVID-19 เป็นโรคที่กำลังระบาดอยู่และยังไม่มีวัคซีนป้องกัน จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ทุกๆ คน ต้องมีการป้องกันโรค และส่วนประชาชน ที่มีอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุ อุดกลั่น (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติต่อโรคแตกต่างกัน และความรู้ และทัศนคติสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเชมณัฐ จิระเศรษฐภรณ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่า เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีปัจจัยด้านระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุเหร่าเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ($p\text{-value} < 0.05$) สามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนในชุมชนซอยสุเหร่ามีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับ

ปัญญาโท สามารถอ่านออกเขียนได้ การค้นหาความรู้ การรับรู้ข้อมูลผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ ในการปฏิบัติตนตามแนวทางสาธารณสุขเพื่อป้องกันโรค COVID-19 สามารถทำได้โดยง่าย อย่างไรก็ตามการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจาก กระทรวงสาธารณสุขไทย ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคระบาดของสหรัฐ (CDC) และ องค์การอนามัยโลก (WHO) ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับไวรัสชนิดนี้ สัมผัสจากการเรียนรู้ การค้นคว้า และประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงความรู้อื่นๆ เกิดเป็นความเข้าใจและตัดสินใจเลือก แสดงออกเป็นพฤติกรรมต่อมา โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาดีจะเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการปฏิบัติตัว ในการป้องกันโรคตามแนวทางสาธารณสุขกำหนดอย่างเคร่งครัดมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อยที่ปฏิบัติตัว ในการป้องกันโรคตามแนวทางสาธารณสุขกำหนดอย่างหลวม และประชาชนที่มี สถานภาพสมรสที่ต่างกัน ส่งผลต่อความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของ ประชาชนในเขตจังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จุฬารัตน ใจแสน (2563) ที่พบว่าสถานภาพที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรค COVID-19 โดยรวม ไม่ต่างกัน อาจเป็นเพราะทุกคนจำเป็นต้องป้องกันตนเองจากโรคโควิด 19 ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใด

แนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในเขตจังหวัดแพร่

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 80 คน ผู้วิจัยสรุปแนวทางเพื่อเสนอในการปรับปรุง พฤติกรรมตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

1. การป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการควบคุมและป้องกันที่หน่วยงาน ภาครัฐกำหนด ควรสามารถครอบคลุมทุกกระบวนการ และทันต่อสถานการณ์ แต่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุก ภาคส่วนปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นการสร้างวินัยในเรื่องสุขภาพให้กับประชาชน ด้วยการรักษาระยะห่าง สวม หน้ากากอนามัย การล้างมือ การตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายการตรวจหาเชื้อไวรัส และการใช้แอปพลิเคชันในการคัด กรองความเสี่ยงต่อโรค รวมทั้งไม่รวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก เพื่อที่จะไม่ให้เชื้อไวรัสติดต่อกัน และเป็นการป้องกัน ไม่ให้ผู้ที่ติดเชื้อแพร่กระจายไปสู่ผู้อื่น ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และให้คำแนะนำ ในการป้องกันทุกช่องทางการสื่อสาร เพื่อเป็นการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคต่อไป สอดคล้องกับมาตรการของรัฐบาล (ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (ศบค.), 2563) ที่ได้กำหนด และให้คำแนะนำ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคคลทั้ง ประชาชนทั่วไป และประชาชนกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคโควิด 19 ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ กลุ่มเด็กเล็กที่มี อายุต่ำกว่า 5 ปีลงมา ผู้สูงอายุและคนที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือด หัวใจและสมอง โรคระบบทางเดินหายใจ โรคภูมิแพ้ ซึ่งมีโอกาสเสียชีวิตมากกว่าคนทั่วไป หากมีการติด เชื้อไวรัสโควิด 19 เพื่อป้องกันตนเองจากการเจ็บป่วยและลดความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต ซึ่งแนวทางการดูแล สุขอนามัยส่วนบุคคล เพื่อป้องกันและลดการแพร่เชื้อโควิด 19 ได้แก่ ออกจากบ้านเมื่อจำเป็นเท่านั้น หากออก

นอกบ้านให้เว้น ระยะห่างจากคนอื่นอย่างน้อย 1-2 เมตร หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด สวมหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้าตลอดเวลา เมื่ออยู่ข้างนอกบ้าน ล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่หรือ เจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ส้วม หรือหลังจากไอ จาม หรือหลังสัมผัสจุดเสี่ยงที่มี ผู้ใช้งานร่วมกันในที่สาธารณะ เช่น กลอนหรือลูกบิดประตู ราวจับหรือราวบันได เป็นต้น หลีกเลี่ยงการใช้มือ สัมผัสบริเวณใบหน้า ตา ปาก และจมูก โดยที่ไม่จำเป็น รวมทั้งผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงให้เลี่ยงการออกนอกบ้าน เว้น แต่จำเป็น ให้ออกนอกบ้านน้อยที่สุด และในระยะเวลาสั้นที่สุด แยกของใช้ส่วนตัว ไม่ควรใช้ของร่วมกับผู้อื่น เลือกรับประทานอาหารที่ร้อนหรือปรุงสุกใหม่ๆ ควรรับประทานอาหารแยกสำหรับ หรือหากรับประทานอาหาร ร่วมกันให้ใช้ช้อนกลางส่วนตัว ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอ หากเดินทางกลับจากประเทศ หรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ควรกักตัวเองที่บ้าน 14 วัน และปฏิบัติตามประกาศของ กระทรวงสาธารณสุข หมั่นสังเกตอาการตนเอง หากมีอาการไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส ให้ ไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลใกล้บ้านทันที

2. การป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ที่หน่วยงานภาครัฐกำหนด ควรดำเนินการให้ถูกต้องตามกระบวนการของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขให้ครอบคลุมทุกด้าน ทุกขั้นตอน เป็นระบบ และอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะสามารถป้องกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำงานมีความปลอดภัยจากการควบคุมโรค และจะช่วยให้หน่วยงานลดปัญหา การเกิดโรคระบาดมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรรณ ภูริบัญชา, เชิดพงษ์ มงคลสินธุ์ และ ปวีณา จังภูเขียว (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal) ของสถานประกอบการจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า โรงงานได้จัดระบบการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อโควิด 19 โดยวิธีแบ่งพนักงาน เป็นกลุ่มย่อย (small bubble) มีการสื่อสารให้ความรู้ และคัดกรองความเสี่ยงก่อนเริ่มปฏิบัติงาน พนักงานมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ และพฤติกรรมปฏิบัติ เพื่อป้องกันการเกิดโรคติดเชื้อโควิด 19 สูงกว่าก่อนดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($p < 0.001$) และโรงงานสามารถควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 โดยไม่มีการแพร่ระบาดไปยัง bubble อื่นๆ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานเครือข่ายดำเนินงานในพื้นที่ มีการสื่อสาร ส่งต่อข้อมูลการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ที่รวดเร็วทันเหตุการณ์และการทำมาตรการ bubble and seal ที่ มีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

3. การดำเนินการในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน เมื่อเกิดการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หากไปในพื้นที่ ที่มีการแพร่ระบาด หรือ มีอาการใกล้เคียงกับการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ควรป้องกันตนเอง และจะต้องแจ้ง เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข รพ.สต. หรือ อสม. ในเขตที่พักอาศัยอยู่ เพื่อดำเนินการตามกรรมวิธี การรักษา และติดตามสอบสวนโรค เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส อีกทั้งได้มีการติดตั้งหรือ เชื่อมต่อเปิดการติดต่อทางโทรศัพท์ หรือแจ้งสายด่วนโควิด 19 ในการช่วยแก้ปัญหาให้ผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสตาม

อาการป่วย มีความรวดเร็วมากขึ้น และทันต่อการรักษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันทา คันธานนท์และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับตัวของชุมชนวิถีใหม่ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ในจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานภาพทางเศรษฐกิจลดลง มีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น วางแผนใช้เงินและวางแผนอาชีพ 2) ด้านสุขภาพมีความเครียดเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์เป็นปกติ ล้างมือ สวมหน้ากากเว้นระยะห่าง ใช้ช้อนกลาง แยกของใช้ส่วนตัว อาหารสุกใหม่ หลีกเลี่ยงการไปในที่ชุมชน การเข้าใช้สถานบริการตามมาตรการป้องกัน และตรวจวัดอุณหภูมิของผู้เข้าใช้บริการ ลงทะเบียนเข้าใช้บริการ มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร 3) สังคมและสิ่งแวดล้อมไม่มีผลกระทบ วิถีวิถีวิถีกับบุคคลรอบข้าง กิจกรรมในชุมชนลดลง การปรับตัวพูดคุยได้รับความช่วยเหลือจากญาติบางครั้ง 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการใช้โทรศัพท์ ไลน์ เฟซบุ๊ก เรียนรู้เทคโนโลยีมากขึ้น 5) ด้านการศึกษาต้องเรียนออนไลน์ เด็กมีพฤติกรรมติดสื่อมากขึ้น มีการจ้างครูสอนพิเศษให้คนรู้จักช่วยและคนในครอบครัวเป็นบางครั้ง

4. มาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในการลดความรุนแรงของการแพร่ระบาด จะต้องการควบคุมและป้องกันเป็นระบบ เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ ลดการติดเชื้อเป็นวงกว้าง และจำกัดให้การแพร่ระบาดแคบลงได้เป็นอย่างดี โดยการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ ด้วยการรับวัคซีนของประชาชนทุกกลุ่ม ส่งผลทำให้เชื้อไวรัสอ่อนตัวลง และไม่การแพร่ระบาดได้อีกต่อไป

5. แนวทางในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะต้องสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อป้องกัน และลดการแพร่เชื้อโรค และจัดให้มีสื่อประชาสัมพันธ์ในการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ตระหนักถึงสาเหตุ ความรุนแรง และวิธีการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค รวมทั้งควรที่จะหลีกเลี่ยงในการเพิ่มโอกาสการแพร่ระบาดโดยไม่ไปในสถานที่ทำงานหรือสถานที่ต่างๆ ที่มีความเสี่ยงสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ ด้วยการนำเอาข้อมูลของการวิจัยไปใช้ในเชิงวิชาการที่พิสูจน์และตรวจสอบประเด็นหรือทฤษฎีต่างๆ แล้ว เพื่อให้เกิดความเข้าใจพื้นฐานมากยิ่งขึ้น และเป็นการส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยส่งเสริมในการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และข้อมูลที่ถูกต้องให้กับประชาชนทุกคนเกี่ยวกับมาตรการควบคุม และป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในด้านการป้องกันตนเองของประชาชน ด้านการป้องกันสำหรับสถานที่ทำงานหรือสถานประกอบการ และด้านการดำเนินการในกรณีมี เหตุจำเป็นเร่งด่วน ใช้เป็นหลักฐานในการนำไปดำเนินการให้เป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข ซึ่งจะสามารถหยุดยั้งหรือควบคุมการแพร่ระบาดได้

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ เป็นการนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนา แก้ไขหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชน และก่อให้เกิดการเรียนรู้ให้กับคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเสริมสร้างความรู้ของประชาชนซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มตัวอย่างที่มีความเฉพาะเจาะจง เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มที่มีโรคประจำตัว เพื่อให้ผลการวิจัยมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

2. ควรมีการศึกษาการประเมินผลความรู้ต่อการจัดการความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่จังหวัดแพร่

3. ควรศึกษาประสิทธิผลการนำนโยบายการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 ไปปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดแพร่

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค. (2564). *แนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด 19 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

เชมณัฐ จิระเศรษฐภณ. (2565, มีนาคม). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ชุมชนซอยสุขเหว่า เขตราชเทวีกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยบูรพา* 9 (3), 368-383.

คำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) เรื่อง แนวปฏิบัติ ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548. (1 พฤษภาคม 2563). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 137 ตอนพิเศษ 102 ง, หน้า 1.

จุฑาวรรณ ใจแสน. (2563). *พฤติกรรมในการป้องกันโรค COVID-19 ของพนักงานสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ธีระพล เจริญสุข. (2564). *การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรกรมสรรพสามิตในเขตกรุงเทพมหานคร*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- แพรวพรรณ ภูริปัญญา, เชิดพงษ์ มงคลสินธุ์ และ ปวีณา จังภูเขียว. (2564). การพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวัง
ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal) ของสถาน
ประกอบการ จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*. 31 (1), 48-62.
- ภาณุ อดกลั่น. (2564). ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อุดรธานี.
วารสารการแพทย์โรงพยาบาลอุดรธานี. 30 (1), 98-109.
- สุนันทา คันทานนท์ และคณะ. (2564). การปรับตัวของชุมชนวิถีใหม่ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19
ในจังหวัดกระบี่. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 13: เรื่อง การบูรณา
การสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, ภูเก็ต, ประเทศไทย*.
- สำนักงานฝ่ายทะเบียนราษฎร. (2564). *จำนวนประชากรในจังหวัดแพร่ตามทะเบียนราษฎร พ.ศ.2564*.
แพร่.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd Ed). Harper and Row
Publications.